

Sygn. akt VI Ka 156/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze B. S.

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r.

sprawy **P. M.** ur. (...) w W., s. A., I. z domu S.

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 28 października 2016 r. sygn. akt II K 1272/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego P. M.,

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 140 złotych.

Sygn. akt VI Ka 156/17

UZASADNIENIE

P. M. został oskarżony o to, że w dniu 25 grudnia 2015 roku w J., woj. (...) przy ul. (...) kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki A. nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik badania w wydychanym powietrzu przy użyciu urządzenia kontrolno pomiarowego typu (...) o nr (...) podczas I próby wyniósł: 0,51 mg/l, II próba wyniosła 0,49 mg/l, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu A. dzielnicy T. w Niemczech sygn. akt (...) z dnia 04 czerwca 2012 roku za przestępstwo prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 28 października 2016 roku w sprawie II K 1272/16:

I. uznał oskarżonego P. M. winnym tego, że w dniu 25 grudnia 2015 r. w J. woj. (...), kierował samochodem marki A. o numerze rejestracyjnym (...) w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,51 mg/ dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio karany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości prawomocnym nakazem karnym Sądu Powiatowego w T. z dnia 04 czerwca 2012 r. w sprawie sygn. akt (...) (...) (103/12), tj. występku z art. 178a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. M. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio;

III. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego P. M. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych;

IV. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego P. M. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 607,42 złotych, w tym opłatę w kwocie 120 złotych.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonego zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. (...) § 4 Kodeksu karnego, przejawiającą się przypisaniem P. M. przestępstwa obejmującego znamię prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, w sytuacji uprzedniej prawomocnej karalności za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, podczas gdy z zawartych w aktach sprawy dokumentach nie sposób ustalić, czy czyn przypisany oskarżonemu przez Sąd Powiatowy w T. z dnia 4 czerwca 2012 r. odpowiada hipotezie art. 178a § 4 k.k. (prawo niemieckie przewiduje również odmianę nieumyślną przestępstwa art. 178a § 1 polskiego k.k.), jak również, czy skazanie oskarżonego przez Sąd Powiatowy w T. z dnia 4 czerwca 2012 r. nie uległo zatarciu.

2. obrazę przepisów prawa procesowego w zakresie mogącym mieć wpływ na treść skarżonego wyroku, a to art. 7 k.p.k. poprzez przeprowadzenie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób nieuwzględniający wskazań doświadczenia życiowego w zakresie w jakim przy ocenie wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, Sąd Rejonowy:

- przyjął, że za takim ustaleniem przemawia dopuszczenie się przez sprawcę przestępstwa na ruchliwej drodze prowadzącej z J. do J., pomijając przy tym fakt, że swojego czynu sprawca miał się dopuścić 25 grudnia 2015 r., a więc w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia, kiedy to ruch samochodowy jest znacznie mniejszy niż w pozostałe dni roku, co doprowadziło do błędnego ustalenia faktycznego odnośnie wysokości stopnia społecznej szkodliwości czynu;
- pominął okoliczności w jakich oskarżony skorzystał z samochodu w dniu 25 grudnia 2015 r., tj. wykorzystał go do przewiezienia członka swojej rodziny do szpitala.

1. Że orzeczona wobec oskarżonego kara sześciu miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (niemożliwego do zastosowania w świetle aktualnej regulacji art. 69 k.k.) w połączeniu z wymierzonymi oskarżonemu środkami karnymi w postaci dożywotniego pozbawienia prawa prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz świadczenia pieniężnego na rzecz funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej jest rażąco surowa i pozostaje sprzeczna z dyrektywami wymiaru kary wymienionymi w 53 § 1 i 2 kk (art. 438 pkt 4 k.k.).

Stawiając te zarzuty, na podstawie przepisu art. 427 § 1 k.p.k. autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie, że czyn oskarżonego wyczerpuje jedynie znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 K.k. oraz orzeczenie wobec oskarżonego środków represji karnej w łagodniejszym niż orzeczony przez Sąd Rejonowy wymiarze, alternatywnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu celem ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów stwierdzić należy, że wbrew twierdzeniom autora apelacji czyn, za który P. M. został skazany Nakazem Karnym Sądu Powiatowego w T. z dnia 4 czerwca 2012r. sygn. akt (...) odpowiada polskiemu występkiowi z art. 178a § 1 k.k., gdyż polegał on na tym, że P. M. kierował samochodem osobowym w ruchu drogowym w stanie nietrzeźwości - 1,46 promila alkoholu we krwi. Nie ma przy tym jakiegokolwiek znaczenia, że czyn ten w prawie niemieckim występuje pod nazwą: „występek nieumyślnej nietrzeźwości w komunikacji” (odpis nakazu karnego k. 63-64 i jego tłumaczenie k. 56-57). Skazanie to wbrew twierdzeniom autora apelacji nie uległo zatarciu o

czym świadczy chociażby to, że w dalszym ciągu dane dotyczące tego skazania widnieją w aktualnej karcie karnej (k. 145-147). Nadto sądowi z urzędu jest wiadome, iż prawo niemieckie przewiduje pięcioletni okres zatarcia skazania w przypadku skazania na karę grzywny (§ 46 ustawy o Federalnym Centralnym Rejestrze Karnym). Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 114a § 2 pkt 2 k.k. do zatarcia skazania stosuje się ustawę obowiązującą w miejscu skazania.

Nie dopatrywał się sąd odwoławczy również błędu w dokonanej przez sąd meriti ocenie stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu. Słusznie sąd ten uznał, że oskarżony poruszał się w stanie nietrzeźwości samochodem po drodze publicznej o znacznym natężeniu ruchu i wbrew twierdzeniom apelującego fakt, że miało to miejsce w pierwszy dzień świąt bożego narodzenia nie zmienia tej oceny. Tym bardziej, że stan nietrzeźwości oskarżonego był znaczny stwierdzone w jego organizmie stężenie alkoholu ponad dwukrotnie przekraczało jego próg (art. 115 § 16 pkt 2 k.k.). Twierdzenie zaś oskarżonego, że przewoził on członka swojej rodziny do szpitala nie może w żaden sposób usprawiedliwiać zachowania oskarżonego. Ponadto w żaden sposób nie zostało wykazane aby w niniejszej sprawie taka nagła sytuacja miała miejsce.

Nie znalazł sąd okręgowy również podstaw do uznania za zasadny ostatniego z zarzutów apelacji rażącej niewspółmiernej surowości wymierzonej oskarżonemu kary i środków karnych. Rażąca niewspółmierność kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy orzeczona kara bądź suma zastosowanych kar zasadniczych i środków karnych wymierzonych przez sąd za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należycie stopnia szkodliwości społecznej czynów oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma uczynić w stosunku do osoby skazanej. Innymi słowy, tylko wtedy można uznać, że przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość.

Oczywistym jest, iż zmiana kary w instancji odwoławczej nie może nastąpić w każdym przypadku, lecz wyłącznie wówczas, gdy kara orzeczona nie daje się akceptować z powodu różnicy między nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej rażącej. Taka sytuacja – w ocenie Sądu Okręgowego, nie ma miejsca w niniejszej sprawie, co czyni niezasadnym podniesiony w apelacji przez jej autora zarzut rozpatrywany na gruncie wspomnianego art. 438 pkt 4 k.p.k.

Rażąca niewspółmierność kary jest uchybieniem w zakresie konsekwencji prawnych czynu, a zatem realnie można o niej mówić wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzonych za popełnione przestępstwo, nie odzwierciedla należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie zapewnia spełnienia celów kary. Ponadto, orzeczona kara lub środek karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2009r. sygn. akt WA 19/09, OSNwSK 2009/1/1255).

W innym swoim wyroku Sąd Najwyższy stwierdza, że rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2007r. sygn. akt SNO 75/07, LEX nr 569073).

Za przypisane oskarżonemu przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. sąd rejonowy wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a więc karę w dolnych ustawowych granicach (przepis ten przewiduje karę od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności). Z uwagi na wcześniejszą wielokrotną karalność P. M. z całą pewnością kara ta nie jest karą stojącą w sprzeczności z dyrektywami kary z art. 53§1 i 2 k.k. również w stosunku do orzeczonych środków karnych nie

zachodzi wskazywana przez autora wywiezionego środka odwoławczego dysproporcja. Przepis art. 42§3 k.k. bowiem nakazywał Sądowi rejonowemu orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a świadczenie na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej zostało orzeczone w najniższym możliwym wymiarze – art. 43a§2 k.k.

Reasumując stwierdzić należy, że zaskarżony wyrok jako słuszny należało utrzymać w mocy.

Na podstawie art. 636§1 k.p.k. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze sąd okręgowy obciążył oskarżonego.